

leta škofiji ljubljanski.¹⁾ — Na opetovano prošnjo tukajšnjih občanov in s posredovanjem čast. gospoda Janeza Buratellija, tedanjega župnika spodnejdriškega, bila je slednjič tukaj ustanovljena ekspozitura²⁾, kjer je beneficij ali nadarbino ustanovil Herman, grof Celjski³⁾, od katere ustanove pa v tukajšnjem arhivu ni najti nikakega sledú.

Dotična pogodba vršila se je dné 19. listopada l. 1749. v župnišču pri Fari. Na podlagi imenovane pogodbe je bila izdana 22. grudna istega leta določba (definitio), več točk obsegajoča, v kateri se zlasti določujejo dolžnosti in pravice mašnika (capellani curati) za Vojsko.⁴⁾

L. 1807. je postala ekspozitura Vojsko krajna (lokalna) kapelanija⁵⁾, v novejšem času — pred kakimi dvajsetimi leti — je postala prejšnja tukajšnja lokalija samostojna župnija.

Sedanje župnišče je bilo zidano⁶⁾ okrog l. 1843. na istem mestu, kjer je poprej stala prva, še precej manjša in večinoma lesena kapelanska hišica.

Tukaj pastirujočih duhovnikov je bilo — kakor razvidno iz matičnih knjig — doslej 23. Prvi krst je v tukajšnje matice vpisal Janez

¹⁾ Catal. Cl.

²⁾ Župni arhiv hrani dotično ustanovno pismo: „Erectio canca capellaniae curatae Voiskae“. s podpisom: Tulmini, die 15. Januarij 1750. Andreas Foramiti, cancus et Archidiaconus. Franciscus Locatelli de Gibilini Pub. Autate Pontificia Not. et cancellarius Archidiaconalis. Uvažuje tukajšnje krajne razmere pravi pismo: „... obsecundantes etiam enixum desiderium Admodum Reverendi Joannis Buratelli Parochi Idriae Inferioris qui... Nobis... exposuit, ob nimiam distantiam, quae est itineris trium horarum ab Ecclesia Parochiali usque ad Communitatem Voiskae, in qua quadringentae animae circiter numerantur, et ob vias valde praeruptas, arduas, ac difficiles, praesertim in hyeme, velut tunc copiosis nivibus refertas, non solum expediens, ac utile, sed prorsus necessarium esse, ut apud dictam Ecclesiam s. Josephi... aliquis sacerdos continuam faciat residentiam cum onere curam animarum exercendi...“

³⁾ Beneficium ibidem erectum est ab Hermanno, Comite Celejensi. Catal. Cl.

⁴⁾ Prva točka slove: Ergo omnes, et singulas obligationes a Communitate Voiskae ut supra assumptas, perpetuis futuris temporibus observandas, a Nobis approbatas, et acceptatas, concedimus, ut in Ecclesia s. Josephi et Wolfgangi Voiskae nunc ac semper conservari possint: Ssum Eucharistiae Sacramentum, Fons Baptismalis, et Sacra Olea, apud eandemque Ecclesiam continuam habeat residentiam aliquis sacerdos, per Ordinarium pro animarum cura approbatus, et a Parocho Idriae Inferioris tanquam Cooperator deputandus, seu constituendus, qui ab ipsa residentia, etiam relicto substituto, nec per biduum sine praevio consensu eiusdem Parochi, nec ultra octiduum sine Nostra licentia abesse praesumat.

⁵⁾ Capellania localis. Cat. Cl.

⁶⁾ Zidal ga je dné 11. vel. srpana 1848. l. tukaj umrl g. Marka Streu; pokopat ga je prišel tedanji dekan idrijski, g. Anton Kos.

Peršé dné 13. kimovca l. 1787.; prvo poroko Blaž Božič, dné 24. prosinca, l. 1791., in prvega mrliča v tukajšnjo mrliško knjigo Andrej Skočir dné 9. mal. srpana l. 1793. — Da je tukajšnja matica v svojem začetku pomanjkljiva, je vzrok ta, da so se dotični zapiski pošiljali k materi Fari, kjer so se vpisovali.

Tu imamo tudi jednorazredno ljudsko šolo, v katero je bilo letos za vsakdanji pouk vpisanih 17 otrok, za ponavljalno šolo pa 32. V novo zidanem, s potrebno šolsko opravo preskrbljenem šolskem poslopju se je otvorila šola 19. kimovca leta 1881., ter se je istega dné v navzočnosti g. J. Mahkot-a, tedanjega c. kr. okr. glavarja logaškega, volil tudi prvi tukajšnji krajni šolski svet.

Učiteljevala sta do leta 1888. na tukajšnji

„visoki“ šoli: g. Karol Weber, ki pa je v novi podeljeni mu učiteljski službi v Pirničah, kamor se je od tu preselil že nevarno bolan, dve leti pozneje umrl, star komaj 29 let; — in vzorni gosp. Mihael Kabaj, sedaj nadučitelj v Hotederšici, ki je kot vesten učitelj vedno še tudi tukaj v dobrem spominu. Od 25. vel. travna leta 1888. pa oskrbuje šolski pouk na tukajšnji šoli sedanji in prvi tukajšnji župnik.¹⁾

Zemljiško površje občine Vojskega obsega 3605 hektarov, 22 arov, 16 □ m; toda komaj

¹⁾ Leta 1838. bila je na Vojskem prva „nova maša“. Pel jo je na „žegnansko nedeljo“ tukajšnji domačin, trdnega posestnika sin, „Bendétov gospod“, Jožef Podobnik. Tisto nedeljo je padlo „tri pedi snega“. (Pastiroval je bajé zadnja svoja leta na Dolenjskem in doli tudi umrl.) — Leta 1857. je pel tukaj novo mašo „Blažkov gospod“, Janez Likar, službujoč potem v goriški nadškofiji. Vsled bolehnosti umirovljen, živel je zadnji dve leti tukaj na svojem domu, kjer je tudi umrl dné 18. grudna l. 1877. Tretjič se je obhajala nova maša na Vojskem l. 1863.; daroval jo je „Stržnikarjev gospod“, Janez Rejec, tudi v goriški nadškofiji pastirujoč. Kot vikar pri sv. Tomažu je poročil v tukajšnji cerkvi dné 6. svečana leta 1871. svoje tri brate — ženine: Antona, Franceta in Jožefa. Devet let pozneje je umrl kot vikar v Doberdodu na Goriškem. (Njegova mati pa še živi in prihaja skoraj sleherni nedeljo in praznik na Vojsko k sv. maši, 85 letna žena, — poldrugo uro hodá!) Zadnji novomašnik -Vojskar,

Črnogorec iznad Kotora.